

בדרכי אלותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עתות חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בនשיאות מון הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרואה 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגילוון מופץ בכל בתיה הנקודות ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פנוי הלכה

נמצא בעמוד השלישי

בנתיבי החינוך

הרבי אליהו נהרי שליט"א מנהל התת"

אחר הדברים האלה (בראשית לט. ז)

mobaa bimdrash haGadol, lmaHadar udni zt"l ul pesha voh: mai drashim, Rabban Amar lifi shehia yosef mesmas beinu matkan b'shehu matla beukivo, amar lo hakba aviv usok b'shko v'b'tenuvato v'at mitgaga be'atzmek, chayik harini megra b'k'at hadob. v'tsa' ashat aduni at unya al yosef. uc"l.

unin hachiyot adam, hoa nme'atz drak b'k'el hanurim, v'kemo shkotav hmdrash haGadol b'tchilat haferasha ul pesha (braishit lg. b) yosef ben shva ushrah shna, v'ho u'rei boh'al: yosef ben shva ushrah shna v'timer v'ho u'rei. alala shehia u'sha' m'shava nurot, mesmas beinu matkan b'shehu matla beukivo. uc"l. nme'atz shagm la'achar shnemcer v'horakh mabat aviv la tikan drachi v'hatahag b'm'shava nurot. v'uzm dror v'ho u'sha' chomor, shari'i gira bo hi y'tbarak at hadob ud shemu'at nchsh b'ydou.

shorsh dror v'ha ma'od talui battevi hanoshim, yesh mi shchov lo lehivot na'ah apilu b'nei u'zmo, v'yis b'diok lihiyek. hanoshim ha'alla drak b'k'el aimos moshefim m'machberah. yesh mi shchov lo lehiraotot tav (caloshon) k'lepi ha'chazon, ak' b'veito v'bochmotoi ha'seder v'ha'mara ha'rochok minnu. alal hanoshim chayim aimos chayim, ci' b'veitem ha'choser s'dar chogeg, v'la' u'd alala tamid ha'ems chayim ul pi ma'igido, v'lo'ken k'el zo'men zrichim ha'ems la'hastנות le'pi ha'halak roch (modah b'le'uyz) sh'manavat b'chazon, v'l'hachli'f at ha'bgadim v'at ha'sporotim v'tsrorot ha'midi v'zo'men. yesh anoshim sh'batavim ha'ems moshefim m'machberah, ak' casher yesh la'hem sibba v'tau'ha meso'imat aimos mat'hachshavim b'ma' sh'omrim ala mat'ulimim m'machberah. v'ho y'kol lehivot ha'n le'tob v'ha'n l'motb.

v'bdori'nu v'ha me'od b'g'il ha'mtabgar v'ish apilu b'g'il k'tan, shelach achd m'nasa lehiraotot sh'ha nme'atz b'chaberah v'ho a mahmatkdimim, bat'ana'eh yeha sh'ik l'pum, "z'chukon uli", la' yish'ul'i tov, ani nra'ah shona b'chaberah v'co'. ha'shefua shel ha'chaberah uzoma' ud ma'od, v'bfret l'lid sh'gal b'fenima sh'ain lo at ha'chizuk ha'iomomi m'beit horio asher m'nahim otu v'moudrim otu. v'lid sh'tou'zun 'c'k' m'kobel ha'iom, yesh la'hashivo, sh'meulim la' r'ainu r'benim gedolim b'israel ha'holkim um b'lorit la'rasim o'mati'if'im b'bgadi'hem, li'lik' um b'gd' umod la'gofim, v'c'ber amra'ha torah (mich'a v. ch.) 'zo'hanu l'ct' um al'di'k'.

l'ken chshob la'chok at ha'yo'ga'ha libo b'drdchi ha', v'bfret a'zel ha'lidim ha'nmaz'aim b'fenimiot, v'ish la'sh'mor um k'sher r'atz'f b'unin v'ha'la' r'k b'unin ha'gashimiot.

uc"z yish li'zor la'lgou b'nafsh ha'lid, v'cdai' le'ulot can' at asher sofer ul ha'mkobel r'beinu mr'dchi sh'reub'i vzt"l b'spfer 'dror' zdikim' ch'v d'f 120 v'zil: p'um ai'reu sh'bam'hal'k ha'shuor b'ra'ashit ha'choma', n'sha r'benu unyu' ha'thorot, v'r'eha sh'bin ha'mish'tafim noch ha'jodi mgadol sh'er v'bf'ul b'lorit. r'benu sh'chafz ha'eh la'hol'cho ul ha'negatu ha'posola, sh'ina mid at ha'hal'k ha'shuor, v'ha'choma n'fela'ah ubr' la'shochh um ha'khal ha'rab' b'unin gi'ol ha'shurot, sh'la' na'ah libni israel ha'kadosh'im la'gadim. m'shom sh'ish bo b'me'usa n'sim v'mogra b'uzmo at 'yeha' r' gom yish la'chosh li'z'chukot'ihem la' t'�, v'ayca bo'zo g'm as'or sh'ho chiz'ah b'tefilin v'co', k'k ha'arid r'benu b'drdchi c'd' ha'toba uli.

ha'jodi b'ul ha'belorit n'seur b'k'el libo l'm'shmu' dr'dri' ha'nik'vim sl' r'benu, v'ha'bi' sh'toc'hato ha'kallit ha'ita m'konus al'io b'le'ba. ba'otu mu'ad ha'tharot b'k'el libo ul mu'sh'ho, v'ha'mtin la'rgu bo y'tafsh' lo la'shochh uc' um ha'zidak.

la'achor sh'eb r'benu la'biut, n'vens ha'la' al'io b'z'chilo' v'z'chimo v'amad lo — "y'dut' sh'dbri' b'v'hu b'shuor ha'eo m'konus al'i, v'alo'lm sh'biti v'nc'mati mu'zonot v'uta' ab'kash m'k'vodo s'dar ha'tuba".

k'k ha'shel r'benu mr'dchi sh'reub'i la'hol'ch'ha at ha'chot'aim b'drdch' k'vud, b'li la'lgou b'chot'ha v'lb'v'ho. uc"l.

ט'וב לה'oreita' le'z'chaka li'mi chulka, li' ham m'sog'lim la'k'na' li'ham fl'mi n'fsho ul'z'ch' ha'z'chaka,

v'chay'zot ytz' l'lo'moi' - tura'ah la'chot'ikim (t'su'ah s'ki'c ha'et)

nu'tu la'ch'ur la'mos'dot'nu get'l: 03-9097022 / 050-4150896

מחידושי רבותינו

פתרונותות 'ישראל'
אחדה חידה! בנימין, עין רשר" שם.
הזכה בהגלה: עמרן יצחק.
מי בתמונה: שבוע אחרון לפתרונה.

מסירות נפש

מן הגאון הגדול רבי יצחק רצאבי שליט"א
מתוך שעורו השבוי מוצק'ק וישב התש"ע

כתב באחרונים שהנס נעשה לבני חסונאי בזכות שמסרו את נפשם. הר' אנו אומרים בעל הניסים, מסרת ניבורים ביד חלשים ורבים ביד מעתים, זאת אומרת מלחה כואת מול צבא אדר' של למעלה מעשרה מיליון חילום יוניים, זה לכואורה שיגען להילחם מול צבא אדר' כזה. מי שיראה בספרמאי חנכה או מי שיש לו את הספר מן למאור ובספרים אחרים, מי יעוז להילחם נגד יוון שכבהה כ"כ הרבה ארצות.ומי שהצלחה למגר אותם הם דודוקא ישראל. הר' היונים שלטו על הרבה ארצות באזורי, הם באו מארופה וככשו ארצות עד עבר הנהר פרת, והיהודים שהצליחו עליהם עם ישראל מאוי הם נפלו, והוא עוד היום אין שם וככש למלכות יוון. כל מה שמספרים על יוון, זה היה היה בתקופה ההיא, אבל מאוי שם ישראל נלחם איתם במסירות נפש וניצח אותם, הם יריד.

בשביל להבין נראתה דוגמא ממשכת שבת דף קכ"א ע"א, תנ"ו רבנן מעשה ונפלה דליך בחצירו של יוסף בן סימאי בשיחון, ובאו אנשי גיסטרא של ציפוריו לבבות, מפני שאפטורופס של מלך היה. ולא הניחן מפני כבוד השבת ונעשה לו נס וירדו גשםים וכיבו וכוי וכששמו חכמים בדבר אמרו לא היה צריך לכך, שהרי שנינו נכרי שבא לבבות אין אמרים לו כבה ואל תכבה. יוסף בן סימאי, אני יודע אם הוא היה עם הארץ בכל אופן תלמיד חכם הוא לא היה (עיין מהרש"א), והוא לא ידע שישנה משנה מפורשת, גוי שבא לבבות דליך בשבת, לא קראת לו ולא אמרת לו לבבות, אם יכבה עצמו שיכבה, ובכל אופן כשהוא ראה שבאו גויים לבבות, אמר להם תנ"ו, מפני כבוד השבת. עשה לך הקב"ה נס וירדו גשםים וכיבו את הדליך. לכואורה העניין קצת לא מובן, וכי הקב"ה

עשה נסים לעמי ארץ או לאנשי העושים שלא הhalb?

אולי, פה צדיקים למדור מכאן מוסר השבל לדברים אחרים, מה שנעשים לפעם נס ולא בדרך הטבע אין להגיע מזה למסקנות הלבבות. הנס נעשה כי היה צדיק וראה שם, והוא לו כוונות טובות.

אבל בירושלמי כתוב פה דבר נפלא נוסף. בירושלמי מובה את אותו מעשה כמו שבבבלי, רק שהירושלמי מוסיף שכשהם בא לבבות ולא הניח להם, אמר להם הניחו לגבאי שיגבה את חובו. הריינו אמר להם אל תגעו, הגבאי בא כי יש לי חובות, יש לו עוונות, בא הקב"ה שהוא הגבאי לגבוט את חובו. ומסיים הירושלמי, מיד קשור עליו הענין וכיבה את האש. לכואורה משמע מדברי הירושלמי שהשמות היו בהירים ופתאום נהיה ענן וירד גשם.

למה אני אומר זאת? כי לכואורה בספר בן יהודע כאן, הוא שואל מה זה נפלה דליך? וכי דליך נופלת? ומתי, שבא ברק ועשה שריפה, כי בדורות הראשונים לא היו שיש הימים המכשירים מיוחדים שמנועים את היזק הברק. בין יהודע עצמו כתוב, שהוא מקרוב איה חכם עשה את המקשר הזה, ועל ידיו כך הבהיר לא נשרפים. בערך לפני 300-200 שנה התחלו עם החכמה הזאת שמנועת את שריפת הבתים על ידי ברק, אבל בדורות הראשונים ברק יכול לפגוע בבית ולשרוף אותו. אבל לכואורה לפי דבריו, אם היה ברק כנראה שהוא גם עננים, ואם כן יורד גשם או אפשר להבין שהגים כיבתו, זה לא נס גדול כל כך. אלא מי, במציאות הרבה בתים נשרפו על ידי ברק והגשם לא עוז.

אולס נראה לענ"ד שלפי הירושלמי הדבר לא היה כך. הירושלמי אומר מיד קשור עליו הענין, דהיינו נשלך לא היה נס גדול! אחרי שאמր הניחו לגבאי שיגבה את חובו, לאחר שקיבל עליו דין שמי והצדיק עליו את הדין, על ידי שארם מקבל עליו את הדין, נעשה לו נס. כמו שידעו מה שמספרים על רביינו האר"י שבא לפני פניו עם איה אדם רשע שהאר"י גילה לו את כל המסתరים והעוונות שלו, ואחריו שראה שהאר"י יודע את כל העבריות שעשה, אמר, עכשוו אני רוצה לקבל עלי תשובה שלימה מה העונש שלו? אמר לו האר"י:

הענש הוא שריפה. אמר, טוב מה הבעייה, כמה עולה עצים וכו'.

אמר לו האר"י, שריפה הבונה שמכניסים להפה עופרת רותחת, והוא אמר אני מקבל עלי. נשבב ופתח את הפה סגר את העיניים ואמר לו נז תורוק, קיבל עליו את הדין, אז האר"י שס לו דברי מתיקה בפה. אמר לו, מה? אני רוצה בפיה, היה מוכן ממש למות. אמר לו האר"י כיון

דרך ארץ בכאלת סופגניות, לפROSS את הסופגנית לארבעה חלקים

מאמר מתוך ספר יעלאות מהתורה" שעוניינו בכתביו למון הגראי רצאבי שליט"א

בזמןנו רבים נאלו להיות להם ימי החנוכה ומן מיוחד המועד לאכילת הרבה הסופגניות מבצק מתגן בשמן. אף כי עיקר כוונות רציה מפני שהנס נעשה בשמן המנורה, מכל מקום הנפק הענין אצל למאכל של זיליה. כל שכן שנשתכח מהם אימית ימי התשובה שעברו, ושעדין חתימות תלויות ועומדות אל-בא רכמה רכמה ורכותא.

והי בראות האדם כי טובה הסופגנית למאכל, וכי תאوة היא לעיניים, גדולה ונפוצה כגדל ארבעה ביצים, אבקת סוכר לבנה פזרה על גביה, ומרקחת אדומה העשויה מפירות מבושלים (פויידל בלשון אשכנזי, הנקראות ביום ריבת) מבצעת מטבחה, וiftach פה גדול ועומס שיעור בכניסה לפה אחת, יצאת ידי חובתו מן המובהר. בעודה בכפו יבלענה, ולא נודע כי בא אל קרבנה, משחית נפשו הרוחנית הוא יעשה. הלא זו היא דרך תרבות יון, לא יכול כך בלא לפרסה לחתיות קטנות פחות מכוביצה, מעצבאי עשו שאמר הלעטני נא מן "האדום" וגנו' (בראשית כה'). ועליהם יש להמליץ, "דרך ארץ" פלייטים, והיכן החשמוןאים שנצחו את המתווים החדשים הללו בזמןנו.

לעלוי נשמה
סעדייה בן מנצוד ז"ל, רפאל בן סעדיה
ז"ל, משה בן סעדיה ז"ל, תנכ"ה

לזש"ק
תומר ישראלי בן יעקב
וואודליה בת מנשה

לרפואת
רדה בת עוז
תחי' בשכחע"י

מהליכות אבותינו

נתינת מוהר להורי הכללה ידוע ומפורנס שבק"ק תימן, כאשר היו משלדים האשה לאיש היו נתנים משפטת החתן לאביה הכללה 'מוורה', ו'ול' הרב שמעון צאלח זע"ל בהעורתיו לתוכלאל עז' חיים' ח"א עמי שע"ז: מנהגינו בסדרי השודך כך הוא. בתחלה מדברים על עסקי מוורה, הוא הנקרה בלשון ערבי בוצביה. דבר זה נזכר בגמרא שבת דף פ' ע"ב, רב ביבי הויא ליה ברתא טפלא אבר אבר, שקל בה ד' מאות זוזי. וראה שם פרשי' ופי' ר'ח.

ולשון רשי' לעניינו, שנתייפת וקפצו אליה המהוגנים לה ונתנו לה ממון עכ"ל. וזה הלשון בעצמו במסכת מומי'ך דף ט' ע"ב, ולשון רשי' שם שנתייפת ונטול מבعلا כך. וכל הכסף זהה הוא כדי להוסיף לה בתכשיטין ובמלבושים כדי לבגדה ולהחבגה על בעלה ולא כמו שחושביין הבוערים בעם היום שה דמי מכירתה חיז', ולכך אין למדין אלא מן החכמים. ועלענ"ן שזו יסוד המנדג. עכ"ל.

אה. כמובן שהיום נשתנו מאור סדרי השידוכין, ועכ"ז אין להקישי מהמנגה בתימן ללא אבחנה, ועמוד ההוראה אצל בעלי ההוראה.

שקיבלה על עצמן תשובה והייתה מובן להיענש,oser עונך וחטאך תכופר. א"כ גם פה, כיוון ש يوسف בנסימאי קיבל עלי את הדין, עשה לו הקב"ה נס. וזה בעצם מה שקרה עם החשמונאים שמסרו את נפשם אפילו שלא היה שום סיכוי שיצילו, לבן עיר להם הקב"ה. וקבעו על זה ההלול והודאה להקב"ה.

ויקנחו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים (בראשית ל. א) כדי לדעת עין ממשמעת המקרא, או שהוא שר ופקיד על בית הטבחים ממנה על הטבחים שהם ההוגנים למי שנתחיב הריגה לממלכות, ולא יתכן זה כי אם לומר שהם הם אמנים לפיה מה שנאמר שר הטבחים, ר"ל שהם טבחים הרבה, ולא יתכן זה כי אם לומר שהם ההוגנים שביבת הטבחים של במות דока, שהם רבים. ואם נאמר שהם ההוגנים למי שנתחיב הריגה לממלכות, ולא יתכן, לפי שקרה הכתוב בכל מקום בלשון הריגת וחנק שריפה וסקילה. ועוד, שהרוגי מלכות הוא דבר שבאקראי. ועוד, שאין צורך לדיים מרובות באדם הנဟרג. ועוד, שלא נמצא מלת טבח אלא גבי בהמה, שכן כתיב וטבוח טבח והכאן כי ATI יאכלו האנשים בצחרים, הנאמר בעניין יוסף עם אחיו. וגם לפירוש התרגומים שאמר רב קטוליא, וכן רבינו סעדיה גאון שפירש בעברית ר'יס אלסיאfin, אפשר לומר שכינו לשון הריגת בשחיטת הגוים. וכןון הוא, שהרי כתיב שוחט השור מכח איש. לא בן בישראל, היה להכחלה למשה מסני, שחייטה כשרה, ולשמור על חממה דברים המפסידים את השחיטה, שהן להכחלה למשה מסני, ושחיטת זבחת, ר"ל שתהיה שחיטה זביחה הגונה, שאין בה צער בעלי חיים. נמצא לפיה זה, שהיא פוטיפר שר הטבחים בבית הטבחים של במות, ואף לפירוש התרגומים ורבינו סעדיה גאון זיל. והראיה, שנאמר ויהי ברכת ה' בכל אשר יש לו בברכה ובשדיה, והפקיד את יוסף על כל העבודה שלו. הרי למדנו ממלת ובדירה, ר"ל שהן הבמות שרוות בשדה ומוכנות לטבח: (עדות ביחסו' למהדר' יצחק הלו זצ"ל)

פוני הלכה

הפסקה מלימודו לצורך הדריקת נרות חנוכה

מן הגרא"י רצאבי שליט"א בש"ת ויען יצחק סי' רל"ז

שאלת: אברכי כולם ובחרוי ישיבות השוקדים על תלמודם בשעות אחר הצהרים והערב, האם ראוי שיפסיק מלימודם בכדי להדריך נרות חנוכה מיד עם עצת הכוכבים, או שימושם בלמידה, וידליקו אחר הלימוד:

תשובה: עיקר המציאות להדריק בזמן שתיקנו חכמים, מAMILא צרכיהם להפסיק כדי מזעה עוברת, ולדעת הרמב"ם היא מזעה עוברת ממש, דהיינו ש踔רי הזמן לא עשה ולא כלם. וכן מנהג הישיבות ולומדי בית מדרשות מאז ומקדם. וזהו שעת רצון להאריך אור התורה והמצאות לשמוחה בהן עם בני ביתו, ולהתעלות רוחנית, וראוי לשנות הקבועות ללימוד בישיבות ובכלל להשלים הזמן החסר. ועל כל פנים, ברור שדין ביטול תורה לא נשנה בחנוכה מאשר ימות השנה וזהינו שחוץ מהזמן הנוצר לשמה וכו', אין מותר לו להתבטל, ואדרבה ראוי להשתדל יותר כמו שכתוב בשל"ה ובשאר ספרים [והרחבתו עוד בס"ד בתשובתי עולת יצחק ח"ד ביאורים ב מגילת בית חשמונאי] אות י"ח], וכמו שאמר החתם סופר:

ובהערות שם הביאו את דברי החתם סופר מספר מנהגי החותם סופר וז"ל: בחנוכה הזהיר להתעסק בלימוד תורה הקודשה יותר מאשר מברא הימים, והקפיד מאר על זה שambilים ימים אלו בהבלוי שחוק. כי אמר [וכאשר נזכר גם כן בספרים] שעצת היצור הרע להפריע את העם מעבודות ה' ומתלמוד תורה ביום חנוכה אשר תיקנו לנו חז"ל להודות ולהלל, והלימוד הוא עניין גדול בזמן זהה, כי אז נמסרו סודות התורה למשה רבינו ע"ה. עכ"ד.

לעילו נשמת חיים בן יהיא נהרי זיל, אודיאל אהרן בן אליהו פרץ זיל,

דוד בן סעד בשארין זיל, יוסף בן יהיא נהרי זיל, ר' ארברם בן יצחק דאור טבב זע"ל,

יפה בת יהיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרבי עמראן בן חסן מנזול צ'יל
חי לפני כמאה וחמשים שנה
במחוז שרעוב, וכיהן שם כדיין.
תנצב"ה

מאייר יחיא מהאizeri (מימין)
רבי עוזי גמליאל (משמאלו)

הודות... ו הברכה...

ליידיעו היקר משlayer הימים,
אשר פועל רבות למען חוק
מסורת אבותינו האצטנים, ועתה
העדייל והארחע בגביהם באעה
ונשמהה ונעטמים, איזורוח מושלם
עם מטעמים רוחניים ו神情ים,

רבי עוזי גמליאל יעוז.

יה"ר שיטמלאן כל משאלות לטן
לטונה, ויזנה להמשיך להעדייל
תורה ולהאדרה, עם אריליות
ים ושם ובריאות איתה
ועהוראג מעלייא אל"ר

הערות, האורות ותשובות ליחסות

ויתון לשילוח לפקס: 03-9130009

או במייל:

e0504150896@gmail.com

תפארת בניים

תלמידי כיתות א'-ד' יצאו לטiol התרעונות בפארק נחל חדרה, כאשר פתחו את הטiol אל מאריו יהיה מהאזרי שליט"א מאלכין, אשר סייר וorieק את הילידים על לומז' המארוי בתימן וגס בירכם. ונכנס התלמידים אשר אמרו שהגנה הגדולה כיוטר בטiol היהתה מסיפורי המארוי

לע"נ הרב שמריהו בן יפת
חשתה זע"ל תנעב"ה

בדרכיהם אתה לך....

גדולה לגימה

בע"ש בעחריים ביום שני, עובדיה ישבץ ואחיו סיימו לעבודתם ופנו מהשוק אל הבית, אלא שבדרךם נתקלו במנהל המסגד, העושה את דרכו מעל שפת הגינה הדורעה מנייניות שונות. כשהראה להם בקרבתו, ציוה על אחיו של עובדיה לאומר "אל תעבור מצד ימני, זו יהודית לצד שמאל".

אך אחיו המשיך בדרכו כמו לא ידע. ואו הסיד "השהאר" הסתכל אחריה על אחיו, וمعد משפט הגינה אל קרקעיתה, והנה הוא שקוע בבוֹז ובוֹזָל, שהרי הגינה הייתה מושקית. עובדיה ואחיו המשיכו בדרךם הביתה אלא שבשבתם לאروم צהרים, והנה שני שוטרים מזמינים אותו אל השופט.

כדי למושכם, הזמינו אותם לאכול אתם ארוחה דשנה ומיווחת. השוטרים התਪטו והיסבו אותו על שולחן מלא מכל טוב. הם שאלו אותו לפרש המקרה של ה"סיד". סיפרנו להם האחים את הכל. שני השוטרים התפרעו בשוק על ה"סיד" הטיפש, שטבע בבוֹז ובוֹזָל, ואמרו "במה אתם אשימים זהה?".

הם אמרו, ממשיך לאכול ולשתות, ונודיעו אחיה"צ לשופט שלא מציאנו את היהודים, ואין להפריע להם בשבת שלהם. הם ישבו אותו על מסיבת "קאת" עד קרוב לתפילת מנחה והלכו להם. כך נסתימה הפרשה, ולא הזמננו יותר.

(הירושלמי הדרש, ולא הוזמן יותר.)

לז"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה